UUTISET

Poliisiuudistus keskittää ja maaseutu imuroidaan tyhjäksi. **KOMISARIO HEIKKI MANSIKKA-AHO, POHJOIS-SAVON POLIISILAITOS**

PÄIVÄN PUNKTI

Maan tapa

Nuorisosäätiön juttu sai päätöksensä käräjillä. Samaan aikaan tuli tuomio myös Urheiluopiston jutussa.

Kummassakin jutussa langetettiin rangaistukset siitä, että säätiöt olivat tukeneet vaaliehdokkaita ostamalla näiden tukiyhdistyksiltä taidetta. Nuorisosäätiön tukemat ehdokkaat olivat keskustalaisia, Urheiluopistosäätiön demareita.

Kovin tuomio tuli Jukka Vihriälälle, vaikka hän ei säätiöissä istunutkaan. Vihriälä oli Raha-automaattiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Ray myönsi avustuksia yhteisöille, niiden joukossa Nuorisosäätiö. Nuorisosäätiö taas osti tauluja Vihriälän vaaliyhdistykseltä. Lisäksi säätiö vei Vihriälän golfmatkalle Viroon.

Keskustan Antti Kaikkonen tuomittiin luottamusaseman väärinkäytöstä, kuten myös demaripomot Urheiluopistosäätiössä. Säätiöiden varoista ei olisi saanut myöntää vaalitukea, koska säännöt eivät sitä sallineet.

Pointti on tässä. Kaikilla puolueilla on niitä lähellä olevia säätiöitä. Jos säännöissä mainitaan, että säätiön tehtävä on tukea yhteiskunnallista toimintaa, vaalirahaa saa syytää vaikka maailman tappiin. Jos mainintaa ei ole, tuen antaminen on laitonta.

Lisäksi on sisäpiirisäätiöitä. Niiden ainoa tarkoitus on tukea puoluetoimintaa.

Suurin säätiö on RKP:llä. Ruotsinkielisestä kulttuuripääomasta lohkaisiin kolmisenkymmentä miljoonaa ja siirrettiin sisäpiirisäätiöön.

Myös kokoomuksella on varakkaita säätiöitä. Niihin lienee nykyisin myös helppo saada lisää rahaa, kun puolue johtaa maata.

Viimeksi oman säätiönsä perusti Timo Soini. Perussuomalaisten säätiön miljoonia vartioi Raimo Vistbacka. Vaikka puolue menisi alta, rahat ovat tallessa.

Keskustaa lähellä on useitakin säätiöitä, sen sisäpiirisäätiö ei tue kuitenkaan puoluetta vaan nuorisojärjestöä. Lähisäätiöt tukevat lähinnä historiankirjoitusta.

SDP:tä tukevat tarvittaessa sekä puolueen omat että ayliikkeen säätiöt. Tovereissa on vielä voimaa.

Maan tapa oli ennen, että vaalitukea voi antaa kuka vain. Nyt ei enää saa.. Antti Kaikkonen oli oikeassa siinä, kun sanoi, että yksi joutui nyt tikun nokkaan. Sama oli tahti askelten muuallakin.

Epäilemättä näin oli, mutta se ei silti riitä puolustukseksi. Poliitikon pitää varautua kaikkeen.

Uusin tulkinta on nyt, että luottamusmieskin voi olla virkavastuussa. Näin kävi Ilkka Kanervallekin, jonka tuomio on hovissa ratkaistavana.

Vaalirahasotku on toivottavasti nyt takanapäin. Peiliin voivat katsoa poliitikot, mutta myös lainsäädäntökoneisto kokonaisuudessaan.

Säädökset ovat olleet sekavia ja tulkinnanvaraisia. Nyt niitä on selkiytetty. Hyvä niin.

Vaalituki kuuluu kansanvaltaiseen järjestelmään. Olennaista on, että rahoitukselle on yksiselitteiset säännöt. Tukien on oltava julkisia. Se on paras lääke estää väärinkäytökset.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Pohjoisessa Keski-Suomessa poliisi saisi näkyä useammin

Keski-Suomen poliisilaitoksen alueella on 23 kuntaa ja viisi poliisiasemaa. Maakunnan harvaan asutun pohjoisosan väki toivoo näkyvämpiä poliisipalveluja.

SAMI KARPPINEN

Keski-Suomen poliisilaitoksen konstaapelit Joona Turunen (vas.) ja Teemu Lesonen valvoivat liikennettä torstaina Viitasaaren Kymönkoskella.

VIITASAARI (MT)

”Useammin saisi poliisiauto näkyä”, Viitasaaren Kymönkosken kyläkauppias **Mauno Närhi** sanoo. Kaupan ja koulun kohdalla olevaa 50 kilometrin nopeusrajoitusta rikotaan hänen mielestään turhan usein.

”Kesäaikaan puoletkaan eivät noudata nopeusrajoitusta”, Närhi arvioi.

Muiden syiden takia Närhi ei poliiseja kaipaa, kauppaan rosvot eivät ole iskeneet. Takavuosina yksi kaljaveikko aiheutti ongelmia, joita joskus piti kutsua poliisi ratkomaan. Nyt ongelma on poistunut.

Närhen vanhat tutut poliisit ovat eläköityneet, nyt partioissa on tuntemattomia konstaapeleita.

Torstaina kaupan lähellä pitivät puhallusratsiaa vanhemmat konstaapelit **Teemu Lesonen** ja **Joona Turunen.** Pysäytettäviä tuli harvakseltaan, kaikkien tulos oli puhdas nolla.

Viitasaarelainen **Juhani Junikkakin** pysäytettiin ja puhallutettiin. Tulos oli nolla, mutta Lesonen kehotti kiinnittämään turvavyön.

Junikka asuu kyläkaupalta muutaman kilometrin päässä. Hänkin oli sitä mieltä, ettei poliiseja kylällä turhan usein näy.

Suuri tontti hoidettavana

Konstaapelit Lesonen ja Turunen hoitavat isoa tonttia. Keski-Suomessa Jyväskylästä pohjoiseen poliisiasemia on vain Äänekoskella ja Saarijärvellä.

Viitasaaren palvelupisteessä on neljä rikostutkijaa. Viiden järjestyspoliisin virkapaikka on Viitasaari.

Työvuoron aikana ajoa kertyy 200–300 kilometriä. Joskus harvoin voidaan ajaa jopa 600 kilometriä, Lesonen kertoo.

”Pihtiputaalla käydään lähes jokaisen vuoron aikana, Kinnulassa harvemmin”. Lesonen ja Turunen sanovat. Talvisin pikkupitäjissä on rauhallista.

Suomen valtaväylä nelostie työllistää paikallispoliisejakin. liikkuvan poliisin partiot tekevät pääosan liikenteen valvonnasta.

Lesosen mielestä yhteistyö Liikkuvan poliisin kanssa sujuu erinomaisesti. Tarvittaessa heilä saa apua hälytystehtäviin.

Maakunnan rajojen ulkopuolelle keikkoja tulee eniten Pohjois-Savon Keiteleelle.

Kansalaispalautetta eli valvontapyyntöjä Lesonen ja Turunen saavat suoraan ja sähköpostitse. Yleensä ne koskevat liikenteen valvontaa.

Takavuosina rahat riittivät

Herastuomari **Rauno Saravaara** Kannonkoskelta ihmettelee, mihin veroeurot menevät. Nimismiespiiriaikaan pitäjässä asui kaksikin poliisia, nyt lähimmistä poliisiasemistakin yhtä lukuunottamatta kaikki on lakkautettu.

”Pitääkö poliisissa olla niin paljon isoja päälliköitä potkimassa hyllynreunoja toimistoissa”, Saravaara kysyy.

Kiinteistöalan yrittäjä Saravaara joutuu aika ajoin korjaamaan ilkivallan jälkiä. Väkivaltarikoksia pitäjässä ei onneksi ole pitkään aikaan tehty.

Saravaaran mielestä poliisi näkyi kylällä riittävän usein vielä silloin, kun naapurikunnassa Kivijärvellä oli toimipiste. Nyt poliisi tulee, jos joku hälyyttää ja jaksaa odottaa.

Kotiseudun rikolliset Saravaara on tavannut lautamiehenä käräjillä jo 12 vuoden ajan. Ensi viikolla mies istuu viimeiset käräjänsä, nuoremmat lautamiehet jatkavat.

Ylivieskassa Saravaara oli peräänajokolarissa. Poliisi arvioi, että paikalle tulo kestää ainakin puolitoista tuntia. Lopulta virkavalta ei ehtinyt paikalle ollenkaan.

Polttoainetta varastetaan

Keski-Suomen pohjoisimmassa kunnassa Pihtiputaalla yksi riesa on polttoainevarkaudet, metsäkoneyrittäjä **Keijo Mikkonen** kertoo.

Nelostietä pitkin ajaa jos jonkinlaista kulkijaa. Epärehellisimmät tankkaavat toisten tankeista, maksamatta.

Mikkosen mukaan polttoainevorot ovat käyneet oveliksi; eivät vie kaikkia vaan ottavat esimerkiksi 400 litran tankista 100–150 litraa.

Varkauksien estäminen on vaikeaa. Mikkonen ei haluaisi venäläistä systeemiä, jossa koneet ovat lukitun aidan takana ja vartija kiertää aitaviertä.

Viime lokakuussa Pihtiputaalla otettiin laki omiin käsiin. Paikalliset ”kodinturvajoukot” pieksivät kaksi ulkomaalaista näpistelijää ja rikkoivat heidän autonsa. Asiaa puidaan aikanaan käräjillä.

REIJO VESTERINEN

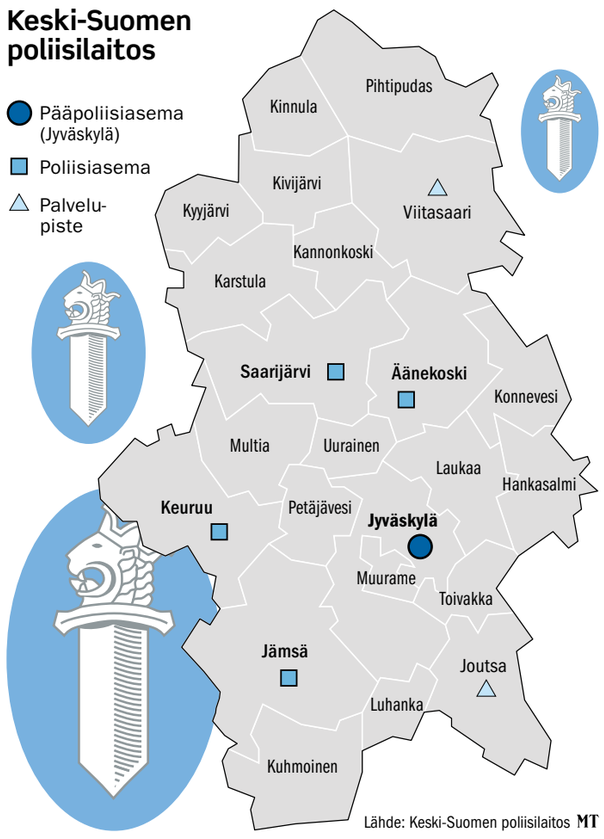

Taksiautoilija Pertti Valkonen puhalsi nollat vanhemman konstaapelin Teemu Lesosen alkometriin.

Säätiöiden vaalituki toi tuomiot

Keskiviikkoisilla lahjustuomioilla voi olla puhdistava ja demokratiaa vahvistava vaikutus suomalaiseen poliittiseen kulttuuriin, arvioi valtio-opin professori **Ilkka Ruostetsaari**. Vaikka ”maan tapa” on nyt tutkittu ja huonoksi todettu, Ruostetsaaren mukaan se on myös helpottanut asioiden hoitoa.

”Päättäjät tuntevat toisensa ja kykenevät asioimaan joustavasti. Sanoisin, että verkostojen läpinäkyvyydessä on edelleen parantamisen varaa.”

Helsingin käräjäoikeus tuomitsi keskiviikkona kansanedustaja **Antti Kaikkosen** (kesk.) viiden kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen luottamusaseman väärinkäytöstä Nuorisosäätiössä.

Vaalitukipäätöksistä tuomittiin myös säätiössä vaikuttaneet **Jorma Heikkinen**, **Aki Haaro** ja **Seppo Pyykkönen**. Heikkiselle tuli vuosi ehdollista vankeutta silloisen Raha-automaattiyhdistyksen hallituksen puheenjohtajan **Jukka Vihriälän** (kesk.) lahjomisesta ja Vihriälälle 1,5 vuotta ehdollista vankeutta törkeästä lahjusten ottamisesta ja virkavelvollisuuden rikkomisesta.

Kaikkonen on ilmoittanut jatkavansa töitä kansanedustajana. Rikosoikeuden professori **Matti Tolvanen** arvioi, että joku laittaa Kaikkosen erottamisen eduskunnasta vireille. Tähän riittää lainvoimaisen tuomion jälkeen yksikin kansanedustaja.

Erottaminen vaatii kahden kolmasosan enemmistön kansanedustajista. Kokoomuksen ja SDP:n eduskuntaryhmien johdossa erottamisesitystä pidetään epätodennäköisenä.

Urheiluopistosäätiöläisille sakkoja

Demaritaustaisen Urheiluopistosäätiön taulukaupat toivat rikostuomion säätiön entiselle asiamiehelle ja seitsemälle vuosien 2005–2007 hallituksen jäsenelle.

Helsingin käräjäoikeuden mukaan säätiö antoi sääntöjensä vastaisesti SDP:lle tukea ostamalla siltä ylihintaista taidetta.

Tuomion saivat muun muassa säätiön tuolloinen puheenjohtaja, kahden kauden ex-kansanedustaja **Markku Pohjola** (sd.) sekä säätiön ex-asiamies **Yrjö-Olavi Aav**. Aav oli STS-Pankin viimeinen pääjohtaja.

MT–STT

Usko poliisin saapumiseen on heikentynyt

Kansalaisten usko siihen, että poliisi pystyy hoitamaan tärkeimmän tehtävänsä, eli kiireelliset hälytykset, on laskenut.

Poliisin toimintaa arvioineeseen barometriin vastanneista noin 40 prosenttia arvioi poliisin hälytys- ja valvontapalveluiden heikentyneen omalla asuinalueellaan.

Kyselyyn vastanneet pitivät kiireellisiin hälytyksiin vastaamista poliisin tärkeimpänä tehtävänä.

Arviot poliisipalvelujen kehityksestä ovat synkimmät hajaasutusalueilla, mutta odotukset tulevan vuoden kehityksestä ovat lähes yhtä negatiiviset myös suurissa kaupungeissa.

Sisäministeri **Päivi Räsänen** (kd.) tunnustaa ongelman ja sanoo hallintorakenteen uudistamisen auttavan.

”Käynnissä olevassa poliisihallintorakenteen uudistuksessa pyritään juuri säilyttämään operatiivisen toiminnan taso hyvänä”, Räsänen sanoo.

Poliisin rakenneuudistusta kritisoineen komisario **Heikki Mansikka-ahon** mukaan uskon heikentyminen on seurausta pienten poliisiasemien sulkemisesta.

”Uudistus keskittää ja maaseutu imuroidaan tyhjäksi. Kun poliisi etääntyy, ei tehtäviä pystytä ratkaisemaan aikaisemmalla tehokkuudella”, Mansikka-aho Pohjois-Savon poliisilaitokselta sanoo.

Hän on tehnyt lisensiaatin työn poliisihallinnon uudistuksista.

Barometrin mukaan myös usko poliisin kykyyn ratkaista tehtäviä on laskenut. Siksi yhä useampi ihminen jättää rikosilmoituksen tekemättä.

Valtaosa suomalaisista on tyytyväisiä poliisin toimintaan. Poliisibarometrin mukaan poliisin vahvuuksia ovat asiakkaan ymmärtäminen ja ammattimainen toiminta.

Yli 90 prosenttia kyselyyn vastanneista luottaa paljon tai melko paljon poliisin toimintaan. Kriittisimpiä ovat alle 25-vuotiaat.

Tutkimuksessa haastateltiin 1 018 henkilöä 80 paikkakunnalla viime vuoden loka–marraskuussa.

AIMO VAINIO